

İnternet üzerinden verilen aracılık ve müzayede hizmetlerinde KDV uygulaması ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-2495
Tarih	09.08.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-2495

09/08/2012

Konu : İnternet üzerinden verilen aracılık ve müzayede hizmetlerinde KDV uygulaması ve belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, internet üzerinden başkalarına ait 2. el ürünlerin satışını yaparak aracılık hizmeti vereceğiniz belirtilerek, bu işlemlerde vergi uygulaması ve belge düzeni konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 229 uncu maddesinde; faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, 231 inci maddesinin (5) numaralı bendinde; faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami 7 gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmemiş olan faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere, vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 234 üncü maddesinde; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin, vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulasının vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmünde olduğu belirtilmiştir.

Buna göre,

- Firmanızın vergi mükellefi olmayan kişilere ait ikinci el ürünlerin satışına aracılık etmesi nedeniyle hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde komisyon faturası düzenlemesi,

- İkinci el ürünü satan kişinin vergi mükellefi olmaması, alıcının vergi mükellefi olması halinde, alıcının gider pusulası düzenleyerek ürünü satan kişiye imzalattırması ve bir nüshasını bu kişiye vermesi

gerekmektedir.

Öte yandan, vergi mükellefi olmayan kişiler arasında yapılan ikinci el ürünlerin alım satımlarında herhangi bir belge düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, ikinci el ürünleri internet üzerinden satan kişilerin bu faaliyetleri dolayısıyla, adlarına mükellefiyet tesis edilmesi gerekmesi halinde bu kişilerin yapmış oldukları satışlar dolayısıyla Vergi Usul Kanununun defter tutma, belge düzenleme ve diğer hükümlerine tâbi olacakları tabiidir.

Ayrıca, ikinci el ürünleri internet üzerinden satan kişilerin ürün satışlarını süreklilik arz edecek şekilde yapmaları halinde, bu kişiler adına mükellefiyet tesis edilerek elde ettikleri gelirin Gelir Vergisi Kanununun gerçek usulde ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1/1. maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, 1/3-d maddesinde müzayede mahallerinde yapılan satışların KDV'ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

KDV oranları, KDV Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak 30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2007/13033sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Kararnameye ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Müzayede mahallinde yapılan satışların KDV karşısındaki durumuna ilişkin 1, 15 ve 45 Seri No.lu KDV Genel Tebliğlerinde gerekli açıklamalar yapılmıştır.

1 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin I/B-6 bölümünde "Kanuna göre müzayede mahallerinde açık artırma suretiyle yapılan satışlar ile gümrük depolarında tasfiye amacıyla yapılan satışlar da vergiye tabi tutulacaktır. Bu arada müzayede yapılan yerin münhasıran müzayede yapımına tahsis edilmiş olup olmaması durumu değiştirmeyecektir. Bu tür satışlarda vergi kesin satış bedeli üzerinden hesaplanacaktır. Verginin mükellefi bu satışları düzenleyen özel veya resmi kişi ve kuruluşlardır." açıklaması yer almaktadır.

15 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin 1-Müzayede Mahallinde Yapılan Satışlar başlıklı bölümünde ise uygulamanın usul ve esasları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

"1. KDV Kanununun 1/3-d maddesine göre, cebri icra, izale-i şüyu, ipoteğin paraya çevrilmesi, tasfiye gibi nedenlerle müzayede mahallerinde yapılan açık artırma, pazarlık ve diğer şekillerdeki satışlar KDV'ye tabi bulunmaktadır. Ancak sözü edilen Kanunun istisna maddelerine ilişkin hükümlerinin bu satışlar için de geçerli olacağı tabiidir.

2. Bu satışlarda vergiyi doğuran olay, satışın yapıldığı tarihte vuku bulmaktadır. Verginin mükellefi satışları düzenleyen özel ve resmi kişi ve kuruluşlar olup, KDV Kanununun 23/d maddesi hükmüne göre satılan malın kesin satış bedeli KDV'nin matrahı olacaktır. Ancak izale-i şüyu çerçevesinde yapılan satışlarda alıcının hissedarlardan biri olması halinde hissesi, bu hisse için mülkiyet devri söz konusu olmadığından matrahtan indirilecektir.

3. Müzayede mahallinde yapılan satışlarda giderler dolayısıyla ödenen vergiler, malın kesin satış bedeli üzerinden hesaplanan vergiden indirilemeyecek, ancak müzayedeyi düzenleyen komisyonu üzerinden hesaplanan KDV'den indirilebilecektir. Bir komisyon söz konusu değilse, yüklenilen vergiler masraf unsuru olarak dikkate alınacaktır.

...

5. Müzayede mahallinde yapılan satışlarda, satışın herhangi bir sebeple gerçekleşmemesi halinde vergi tahakkuk ettirilmeyecek, tahakkuk ettirilen vergi terkin edilecektir."

Buna göre, Müzayedenin varlığı için fiziki bir mekânın bulunması zorunlu olmadığından, gerekli şartların oluşması halinde sanal ortamdaki açık artırma suretiyle yapılan satışlar da müzayede mahallinde yapılan

satışlar kapsamında değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, internet sitesinin münhasıran müzayede yapımına tahsis edilmiş olup olmaması, burada açık artırma suretiyle yapılan satışların ticari nitelik taşıyıp taşıyamaması, devamlılık arz edip etmemesi vergilendirmeye etki etmemektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, internet sitesinden yapılan satışlarla ilgili olarak aşağıdaki şekilde hareket edilmesi gerekmektedir.

1. İnternet sitesinde açık artırma fiyatlı satış yöntemi ile yapılan satışlar Kanunun 1/3-d maddesi uyarınca KDV'ye tabi olacaktır. Satışın yapıldığı tarihte vergiyi doğuran olay meydana geleceğinden, bu tarih itibarıyla tarafınızca kesin satış bedeli üzerinden eşyanın tabi olduğu oranda KDV hesaplanarak beyan edilecektir.

Diğer taraftan, firmanızın bu satışlara aracılık ettiği kişilere düzenlediği komisyon faturalarında genel esaslara göre KDV hesaplanıp beyan edilecektir. Firmanın genel giderler dolayısıyla ödediği KDV, söz konusu satışa ilişkin KDV'den indirilemeyecek ancak komisyon bedeli üzerinden hesaplanan KDV'den indirebilecektir.

2. Satışa konu ürünlerin KDV mükellefiyeti bulunmayan satıcılar tarafından internet siteniz aracılığı ile sabit fiyat yöntemi kullanılarak arazi şeklinde yapılan satışlar ticari bir nitelik taşımayacağından KDV'ye tabi olmayacak, ancak internet siteniz aracılığıyla yapılan bu satışlara ilişkin firmanız tarafından aracılık edilenlere düzenlenen komisyon faturalarında genel oranda (% 18) KDV hesaplanarak beyan edilecektir.

Diğer taraftan, süreklilik arz eden ve satıcılara tacir sıfatını kazandıracak boyuttaki satışların KDV'ye tabi olacağı ve bu satışlara ilişkin KDV'nin satıcılar tarafından genel esaslara göre beyan edileceği tabiidir.

Öte yandan, KDV mükelleflerinin internet siteniz aracılığı ile sabit fiyat yöntemini kullanarak yaptıkları ürün satışları KDV'ye tabi olacak, hesaplanan KDV bu mükellefler tarafından beyan edilecektir.

Yine, internet siteniz aracılığıyla yapılan bu satışlara ilişkin firmanız tarafından aracılık edilenlere düzenlenen komisyon faturalarında genel oranda (% 18) KDV hesaplanarak beyan edileceği tabiidir.

3. Açık artırma fiyatlı satış yöntemiyle satışa sunulan ürünün hemen al seçeneğinin kullanılarak satılması halinde bu işlem sabit fiyatlı bir satışa dönüşeceğinden, söz konusu satış arazi nitelik taşıması kaydıyla KDV'ye tabi tutulmayacak, ticari mahiyetteki satışlar ise genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabi olacaktır.

Hemen al seçeneği olan ve açık artırma fiyatlı satış yöntemiyle satışa sunulan bir ürünün hemen al seçeneği kullanılmadan açık artırma sonucu belirlenen fiyattan satılması halinde ise, bu satış işlemi Kanunun 1/3-d maddesi kapsamında değerlendirilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026